

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 .
Pe 1 lună . 2 .

Nr. de Duminică
pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se îna-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Clara pacta.

Nu mai încapă nici o îndoială, că puținii reprezentanți, pe care românii au putut să-i trimită în dieta ungară, au știut să tragă luarea aminte a cercurilor politice asupra cauzei, pe care o susțin, să câștige multe simpatii și să și creeze o frumoasă pozițiune în viața politică a regatului ungar. Vorba e însă, dacă lucrarea lor a avut ori nu și vr'un rezultat practic.

Oricum am raționa, pentru românii din regatul ungar chestiunea se spune așa, cum a formulat-o întru fericire pomenitul general Traian Doda când a zis, că nu e pentru români loc în viața constituțională a Ungariei.

E învederat, că aceia, cari la alegerile trecute și-au pus candidatura și aceia, cari le-au dat voturile și i-au ales, sunt de părerea, că nu aveă generalul împărătesc dreptate și că e și pentru români loc în viața constituțională a Ungariei. Altfel intrarea lor în dieta ungară ar fi fără de rost: ei s'au dus acolo, ca să dovedească prin fapte neîndoioase, că e.

Au dovedit ori nu? — Care sunt faptele, în virtutea cărora marea mulțime a românilor are să fie pătrunsă de azi înainte de convingerea, că da, e și pentru ea loc în viața constituțională a regatului ungar?

Românii s'au folosit odată nesupărați de nimeni și țin să se folosească tot așa și în viitor de limba lor în biserică, în școală, în administrațiune, la judecătoria și în toate celelalte afaceri comune ale lor.

Generalul Traian Doda și cei de un gând cu dânsul au fost de părerea, că lucrul acesta în regatul ungar nu e cu puțință: s'a dovedit că e cu puțință?

Au zis-o aceasta vre-odată actualii miniștri, actuala majoritate a dietei, actualii procurori și actualele curți cu jurați?

Pe cât știm, zic numai: »Nem lehet! — Nem szabad! — Soha!»

Ori poate că reprezentanții naționalităților aliate au dovedit, că au destulă putere, ca să impună și guvernului, și majorității din dietă, și procurorilor, și curților cu jurați respectarea libertății de dezvoltare națională a tuturor popoarelor din regatul ungar?

N'au dovedit-o nici aceasta: din contra, unul dintre dânsii, dl Vaida, de voie, de nevoie, face ceeace a făcut șvarț-gelbul Doda și nu mai ia parte la lucrările dietei ungare.

Ar rămânea numai răspunsul, că ceeace cu actualul guvern și cu actuala majoritate a dietei nu se poate, se va putea cu alt guvern și cu altă dietă.

Dacă e însă adevărat lucrul acesta, nu e mai puțin adevărat, că românii, slovacii și sârbii nici ei singuri, nici dimpreună cu croații și cu socialiștii nu pot să răstoarne actualul guvern și să disoalve actuala dietă, ci trebuie să se ivească de aiurea de un-

deva vre-o altă putere, care în interesul obșteșc aduce alt guvern și altă dietă, și chiar de pe acum razimul firesc al celor nemulțumiți cu actuala stare de lucruri e puterea aceasta.

O căutăm ori nu? — vrem ori nu să ne răzimăm pe ea?

La începutul campaniei parlamentare partidul naționalităților își preciza bine politica zicând, că susține actualul stat ungar, ba ar fi gata să se lupte chiar și pentru independența lui fiindcă crede, că în el se poate asigura libertatea de dezvoltare națională și pentru români și pentru slovaci și pentru sârbi.

O mai cred aceasta dl Vaida și soții lui de luptă și după cele petrecute?

Nu mai e azi precizată politica naționalistilor din dieta ungară și de aceea se ivesc pe ici pe colo semne, că masele mari încep să șovăie, căci oamenii cuminte se avântă în luptă numai când au nădejde de izbândă și până acum acțiunea parlamentară a aliaților a dat numai rezultate negative.

Trebuie dar neapărat să se știe în mod neîndoios, cu cine anume și contra cui au să meargă de aici înainte românii, slovacii și sârbii; altfel iar ajungem la starea de toropeală, în care ne aflăm mai înainte de a se fi pornit actuala acțiune.

Cum stăm? — Incotro avem s'o apucăm?

Ori a avut *Generalul împărătesc* dreptate, și atunci dl Vaida face bine, dacă nu-și mai ocupă scaunul în dieta ungară; ori au dreptate cei de alt gând, și atunci dl Vaida trebuie să se întoarcă cât mai curând în dietă, ca să susție alături cu soții săi de luptă interesele statului ungar, pe care Kossuth și ai săi le jertfesc afurisiților de austriaci.

Așa ori așa: între amândouă nu se poate.

Atragem atențiunea asupra interesantului articol din »Budapesti Hirlap«, pe care îl dăm în traducere în numărul nostru de azi. El vine ca un răspuns, așa zicând, la articolul nostru de fond, scris de autor înainte de a fi apărut articolul dlui dr. Jancsó. Vom reveni asupra acestui articol.

Așteptăm acum, că s'a redeschis dieta, — ca onor. club național parlamentar să pună la cale interpelarea în chestia vărsării de sânge dela Pánade, Pecica și Christian. Trebuie asaltat din toate părțile acest guvern al fărâdelegilor!

Ministrul președinte sârb, Pašić, a sosit Sâmbătă la Budapesta, să se consulteze cu unii miniștri asupra chestiei contractului comercial.

Partidul kossuthist a mai câștigat un membru acum, în aceste vremuri de grea încercare. Acesta e președintele camerei de comerț și negoț din Târgul-Murășului. Kossuth poate fi mângâiat.

Hlinka la Brünn.

— Corespondență particulară a »Tribunei«. —

Brünn, în 31 Oct. 1907.

În fuga condeului doresc a Vă da un comunicat despre conferința ținută de preotul Hlinka în 31 Octombrie la 7 ore seara, în sala cea mare a casei naționale boheme din Brünn.

Dela 6 ore a început lumea să curgă valuri, valuri. Bătrâni, bărbați, juri, tineri, femei și chiar copilele de stradă au alergat să protesteze cu indignare în contra cruzimei și ferocității.

Sala cea mare, galeria și odăile dimprejur erau pline, pline de lume, la 2000 de oameni.

Toată inteligența bohemă din Brünn a alergat la »Besedniho domu«.

Vorbirea a fost adeseori întreruptă de expresiuni de indignare: rușine, mișelie, hoție, aziatice, jefuitori etc. etc., — sau de aplauze furtunoase adresate fraților martiri.

Conferința s'a deschis printr'un cântec național, executat de societatea filarmonică din loc.

La ora 7 și 10 minute apare Hlinka, condus de dl dr. Sileny, avocat și deputat provincial.

Tunete de aplauze, cari nu vor să contenească. În fine dr. Sileny, deschide ședința și recomandă publicului pe Hlinka.

Aplauze furtunoase din nou.

Hlinka își începe vorbirea, — care durează mai bine de 2 ore.

Schițează pe scurt momente de pe calvarul naționalităților din Ungaria, primo loco a conaționalilor săi.

Amintește deja la început despre măcelul dela Rosenberg. Intre morți are și el un văr. O soră a lui e întemnițată.

Vorbește despre starea socială-culturală. Cultura slovacă s'a prăpădit. Ieri s'a exprimat ministrul Günther, că ziarelor li-se va detrage debitul postal.

Ni se vor lua, — aceasta e lovitura de moarte a literaturii noastre.

Școale n'avem! Ni-s'au închis. Paralele jertfite societății »Mama școalelor« s'au confiscat, — societatea s'a distrus, — chiar și 1000 fl. dăruite de împăratul ni s'au luat.

Slovacii sunt bațjocuriți în tot chipul. Deputații lor sunt primite de miniștri cu ciubucul în gură. De cer școale, li-se îmbie ștreang.

În lege de altfel se prevede ca fiecare naționalitate să aibă școalele proprii speciale. — Legile însă nu se respectează.

Guvernele voiesc să ne stârpească cu orice preț. — Ori ne facem maghiari, ori vom fi schinjuți și dripiți de puterea brutală și baionetele jandarmilor.

Dar noi voim să trăim ca slovaci, tindem spre cultură.

Noi purtăm un drapel, pe care e scrisă cu sânge și lacrimi deviza:

»Libertate, egalitate și fraternitate«.

Sub acest drapel vom muri sau vom trăi.

Lupta noastră e dreaptă!

Noi ne apărăm drepturile noastre și neamul!

Voim numai să se respecte legile.

Tot omul cult trebuie să se întoarcă cu scârbă, când vede brutalitățile ce le comite guvernul maghiar față de naționalitățile din Ungaria, cari gem suferind mult, mult.

Nu numai Björuson și Toistoi, ci toată lumea civilizată va fi pe partea noastră.

Lumea trebuie să aștepte despre nedreptățile și mizeriile ce le suferim.

Noi luptăm ca oameni ce tind spre cultură, iar nu ca horde barbare.

Nu voim luptă contra poporului maghiar, — ci luptăm contra câtorva aristocrați șovinisti, — în fruntea cărora strălucește Apponyi cu nasul în nori, cari pretind a fi »poporul«.

Toate celelalte naționalități au școale medii nu mai slovacii nu.

Am voit să înființăm cu 30 de ani înainte de aceasta o școală agronomică, — apoi un club turistic, o societate filarmonică, dar nimic nu ni-se permite.

Ni-se opresc și interzic adunările. — Ni-se trimit militie și jandarmerie pe cap.

Aceasta e legea și dreptul nostru! Prin baionete ni-se comentează paragraful.

Libertate de presă nu există. — Ziarele maghiare primesc subvenții dela 20—100.000, — ale noastre sunt urmărite, — redactorii aruncați în temnițe, — dictându-li-se și pedepse enorme în bani.

Juriga a fost pedepsit la 2 ani temniță și 3200 cor. pedeapsă și spese de proces.

Maghiarii ar trebui să fie mulțumitori slovacilor, — ei și-au însușit cultură dela noi, iar nu invers. Dovadă multele cuvinte slovace, cântecele, jocurile, portul etc. etc. Le-am dat oameni mari: Petöfi, Strobl, Kossuth, Rákóczy, etc.

Și care le e mulțăminta?

Voiesc să ne stărpească cu orice preț.

A vorbit despre alegerile la comitat și dietale.

Despre volnicile ce se întâmplă cu ocaziunile acestea.

Despre imunitate, — amintește cazul Vaida etc.

Vorbește de procesul dela Rosenberg unde a fost însc și condamnat la 2 ani temniță plus pedeapsă în bani și spesele de proces.

Slovacii sunt nevoiți să-și părăsească căminul părintesc și să plece în America. Celor, cari au luat toiagul pribegiei le dorește tărie și să se reîntoarcă iarăși de unde au plecat, luptând spre binele și fericirea fraților.

Iși încheie vorbirea urmată de tunete de aplauze.

Vorbește apoi un tânăr preot despre jurnalistică și libertatea de presă în Ungaria, amintind și despre enunțarea lui Günther, de ieri.

În fine vorbește dr. Sileny, că e dator să celorlalți frați și oameni culți să demonstreze Europei starea faptică a »libertății« din Ungaria etc. etc., — încheind conferința.

Aplauze frenetice, — ovațiuni.

La ieșire se colectează pentru orfanii dela Rosenberg.

Coconite vindeau ilustrate cu chipul lui Juriga și Hlinka escortat de 3 jandarmi.

In 31 Oct. au ținut studenții din Praga o adunare, de unde au trimis lui Björnson o adresă, mulțumindu-i în termeni călduroși pentru simpatia arătată față de frații slovaci.

Magistratul din Praga în ședința din 31 Oct. a decis ca orfanii dela Rosenberg să fie aduși la Praga, unde se va îngriji de creșterea lor, — exprimându-și totodată indignarea față de brutalitatea maghiarilor față de naționalitățile din Ungaria.

Politică pe culuoare.

Sub acest titlu »Budapesti Hirlap« de ieri publică un articol remarcabil din penna lui dr. Jancsó Benedek.

Numitul ziar este organul de căpetenie al ungarilor și coaliției. El exprimă deci părerile obștei maghiare, pe cari e de tot interesul să le cunoaștem în toate ale ei amănunte. Mai ales că dr. Jancsó scrie deschis, fără rezerve.

Iată articolul:

»Budapesti Hirlap« de ieri sub titlul »Politică pe culuoare« dă o foarte interesantă convorbire politică. Ugron Gábor și Vasile Lucaciu au vorbit, pe culuarele dietei, despre relațiunile politice dintre unguri și români. Tema acestei convorbiri a fost: este cu putință între ungurime și între românii din patrie înțelegerea pacinică a tendințelor reciproce și dacă da, pe ce bază și pe lângă ce condițiuni?

În decursul acestei convorbiri Ugron a recunoscut, că românii cu drept cuvânt consideră ca gravamen neexecutarea legii de naționalități. A făcut și promisiune că, la timpul său, va fi cel dintâi, care va pretinde executarea legii, și anume îndată ce se va acorda condiții absolut necesare: limba de serviciu maghiară în armată. În schimb Vasile Lucaciu a recunoscut și el, că Ungaria numai ca stat unitar național maghiar poate exista. (Asia n'o credem! »Tribuna«).

Și pretenziunile naționalităților numai într'atâta se pot îndeplini, întrucât nu merg pe socoteala caracterului maghiar al statului. Au căzut de acord mai departe, și în privința recunoașterii, că înțelegerea reciprocă trebuie să aibă ca motor nu numai cauze psihologice și logice, ci ca aceasta trebuie să fie urmarea reală a recunoașterii interesului de rasă comun. În mijlocul tendințelor de cucerire germană și slavă, ungarimea și românimea sunt avizate una la alta. De comun acord au zis, că înțelegerea maghiară-română are să se facă, pentru că trebuie să se facă.

Cine a cetit până în capăt convorbirea dinire acești doi membri interesanți și cu mare capacitate ai parlamentului, desigur va exclama, și încă cu mare liniște sufletească: numai puțină bunăvoință și concesiune reciprocă trebuie, și cea mai

greă problemă a politicii maghiare, chestia naționalităților se va rezolva frumos, spre mulțumirea și binele ambelor părți. Ar fi un lucru foarte frumos și foarte bun dacă afacerea aceasta ar fi și în realitate atât de nevinovat de simplă, dupăcum obișnuște să fie în convorbiri de acestea de pe culuoare

În realitate însă lucrurile se prezintă cu deosăvârșire altfel. Trebuie doar să știm, că la 1868, când s'a adus legea de naționalități n'a fost privită de partidul parlamentar național de atunci nici ca minim al pretențiunilor sale. Legea de naționalități în vigoare nu renunță la unitate și caracterul național al statului. Dincontră însă: contraproiectul, pe care l'a susținut cu putere partidul național d'atunci, presa și întreaga lor opinie publică ar fi făcut din statul ungar o provincie a unui stat național federativ. Ungaria istorică s'ar fi sfârșit, să facă loc Ungariei naționalităților.

Acum însă Vasile Lucaciu primește legea aceasta și pretinde numai executarea acelei legi, care antecesorilor săi n'a plăcut, iar Ugron promite și el executarea acestei legi, adevărat: în schimbul limbei de comande maghiare!

Cerem precauție. Pentru că trebuie să se știe, că actuala lege de naționalități are două înțelesuri (comentarii). După explicarea maghiară, legea asta asigură drepturi numai individului în ce privește folosirea limbei sale. După explicarea naționalităților, legea asigură drept naționalității, ca individualitate politică.

După explicarea ungurească, Vasile Lucaciu dacă nu știe ungurește, poate să se folosească de limba sa maternă în administrație ori la autoritățile justițiarie. După comentariul național, autoritățile ar fi datoare să vorbească românește cu Lucaciu, fără considerare că știe ori nu știe ungurește. În care înțeles va executa legea Lucaciu, și cum va executa-o Ugron?

Lucaciu de sigur o execută așa, precum o interpretează politicianii naționaliști și aceasta scoate din țară toată politica culturală, administrativă și legislativă de până acuma a Ungariei. Dimpotrivă dacă Ugron execută legea conform interpretării maghiare, suntem tot acolo cu politicianii naționaliști, unde am fost. A legă așadar speranțe de executarea aceasta, ar fi naivitate de bărbat de stat.

Când Ugron Gábor în legătură cu discuția din chestie a spus, că noi, maghiarii și românii suntem aliați naturali din interes față cu nizuințele de cucerire ale slavilor și germanilor, Vasile Lucaciu n'a spus numai, că aceasta e și dogma lor politică, ci a adaus, că și Dumitru Sturdza a accentuat lucrul acesta într'o vorbire a lui. Dumitru Sturdza n'a accentuat aceasta numai

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

SPOVEDANIA.

— Nuvelă. —

De Vladimir Tikhonov.

Abia se lumina de ziuă, când ieșii pe poartă, cu pușca pe umăr și cu țigara în gură. Făcui o jumătate de verstă*) pe drum de țară, apoi cotii pe fânațe. Părăul Mokrianka, revărsat primăoara peste lunca aceasta, acuma retras între maluri înguste, era împăclit cu ceață prin petecile sale de trestie; cânele trăgea mereu în partea aceea; eu îl chemam, cu toate că știam că acolo ar putea da peste rațe sălbatice; dar țineam mai mult să cercetăm niște bălți, unde puteam găsi becaține. Cânele era tânăr și fără experiență; eu mai cu seamă trăgeam prost; băltărețele treceau pe la capul puștii, își descriau în aer zigzagul lor caracteristic și dispăreau, speriate de pocnitura nevolnică a împușcăturilor.

Un început rău, un nenoroc disgustător, pofta de a mă întoarce pur și simplu acasă... Rămăsei totuși, și în nădejdea nesigură, că lucrurile vor merge mai bine în cele din urmă, mă siliam să

*) Măsură rusească (— 1077 m.)

nu mă supăr pe câne, să nu-mi blestem pușca, în sfârșit, să mă încredințez că nu era în întâmplarea asta decât lucru obișnuit și fără vre-un tâlc rău. Puțin a lipsit, cu toată silința, să nu cad în ispita de-a împușca pe nevinovata mea Leda, sau, într'un acces de turbare, să-mi sfârm de un bolovan patul puștii. Amorul propriu m'a oprit și m'a scăpat: după câteva asmuțări, doborâi, în sfârșit o biată becațină întârziată în rogoz, apoi încă una; de aici înainte mersei hotărât, căutând iarăși vânat în alte bălți.

Bălți și vânat se găsesc din bielsug în provincia noastră retrasă. Nu țineam seamă de soare, care se ridicase acuma de-a binele, și nici de ciocârlile, cari urcau drept spre văzduhul albastru; o mare neliniște îmi grăbia pașii într'altă parte, spre locuri necunoscute. Cinci pui de sitar, două ori trei becaține ar fi fost deajuns pentru sacul meu de vânătoare. Leda era obosită, iar gloanțele aproape pe sfârșite. Mă așezai pe o colină mică și privii în jur. Eram la cel puțin cincisprezece verste departe de casă, nu mai știam unde; în față, strâns între un lac și între o colină pleșuvă, un cătun, al cărui nume îl căutam îndeșert:

— Nu-i Pafnutievka... Nu-i Puziri... nici Khrușov Pocinok...

Ori cum i-ar fi zis, nu m'am gândit mult. Am plecat spre ei, cu gând că acolo voiu găsi pâne,

lapte și că voi putea să trag un somn pe o căpiță de fân. Trecui balta, ocolii colina și iată mă ajuns. O liniște de moarte; nici măcar vre-un lătrat de câne. Într'o curte, un trup mic de copil, îmbrăcat cu o cămașă roșie, se ivi și se pierdu. Mai departe găini, cu pene sburlite, erau culcate în nisip.

— Tineri și bătrâni, pe cât se vede, cu toții sunt la lucru — gândeam eu îndreptându-mă spre împrejmuirea unde zărisem, ceva mai înainte, pe acea fetiță. Copila mă privi iarăși, în vreme ce mă apropiam de ea, apoi, cu piciorușele ei goale, înglodate în noroiul curții, fugi spre casă. Mă îndreptai și eu spre ea, urmat de Leda găfâind, cu limba scoasă.

Ușa era deschisă înapoi. În tindă o liniște adâncă, turburată doară de sbârnăitul muștelor la fereastră, de strigătul greerilor ascunși în ziduri.

— Este cineva aici? — întrebai, oprindu-mă pe prag, și din aerul închis, pătruns de un miros greu, un suspin înădușit îmi răspuse.

În colț, înaintea sobei, ceva zăcea pe o laiță, lângă acest lucru fetița, ca de 5 ani, întreaga îmbrăcăminte o cămașă, cu ochi sperioși ca un animal urmărit. Voiam să mă retrag și să-mi caut aiurea un adăpost mai bun, dar același suspin

Cine suferă?

De stomac, de constipație, de lipsă de poftă de mâncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală HORGONY recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dacă se ia o jumătate de pahar din apa amară HORGONY după una până în două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mâncare și starea bună generală. — Apa naturală HORGONY nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu ape minerale, în băcăni și farmacii. La târgulată să se ceară lămurit apa amară naturală HORGONY.

Proprietar: Loser János, Budapest.

într-o vorbire, ci în toate vorbirile sale, în cari a atins această temă. A scris și carte despre chestia aceasta. Ba a făcut și mai mult. A pus această teorie ca punct cardinal al politicii sale externe. Și-a folosit întreg aparatul diplomatic și presa, ca să convingă în Viena și Berlin pe factorii dătători de măsură, cât de mult ar sta în interesul Alinației triple de a câștiga România pe partea ei. Ba în Viena s'a nuzuit să câștige sprijinitori și pentru România, și cu ea elementul românesc, să fie cunoscută ca aliatul cel mai prețios și cel mai demn de credință al Imperiului Habsburgilor.

Numai cât Sturdza nu s'a oprit aici. Vienei i-a dat să înțelegă și aceea, că această alianță poate deveni factor important în practică numai așa, dacă în locul șovinismului exclusiv al politicii maghiare de până acuma ar urma un spirit mai conciliant, o politică națională mai blândă, așa, ca să fie înclinată a executa legea de naționalitate în sens naționalist. În acest caz nu numai România ar fi aliatul credincios al Habsburgilor, ci și românii din Ungaria, abandonând pasivitatea de până acuma, va lua loial parte în viața de stat. Mai multe împrejurări fac plauzibilă împrejurarea, că acest punct de vedere al lui Sturdza l-a apreciat nu numai Kátnoky, ci și Goluhovski. Și e sigur și aceea, că aprecierea aceasta n'a rămas sentiment platonic. Sunt semne, din cari se poate deduce cu siguranță, că din Viena s'au nuzuit să infiuințeze în direcțiunea aceasta guvernul ungar de atunci.

Lucaciu afirmă, că Bánffy a căzut din cauza politicii sale naționaliste, în legătură cu svonurile din București, referitoare la aceasta.

Nu știu, dacă noi maghiarii — precum afirmă Ugron Gábor — am apărut pe românii împotriva tendințelor de germanizare și rusificare. Știu numai atât, că germanizarea românilor n'a încercat-o nimeni până acuma și că românii nici odată nu ne-au ajutat în luptele noastre împotriva Austriei, nici barem cât un fir de păr. Eu cred, că zidim casă de peatră pe gheață, dacă am crede că românii ne-ar ajuta sincer și cinstit în eventualele noastre lupte cu slavii. Afirm și mai mult: Armata regelui Carol, în calitate de unul din contingentele de armată întregitoare ale Alianței triple, ar fi cu noi numai până când nemții nu vor purta în contra francezilor și noi împotriva rușilor o campanie atât de pierdută, din care s'ar putea trage urmări pentru soarta unui războiu. După această campanie pierdută, această armată s'ar alătură frumos lângă armata rusă și pe urmă la sfârșitul războiului ar cere recompensă Ardealul, cu ciubul străvechiu a lui Ugron Gábor, împreună cu satele Bethlen- și Abránfalva.

Când am cetit discuțiunea aceasta politică a lui Ugron Gábor și Vasile Lucaciu, mi au venit în minte cuvintele lui Camille Pelletan, pe cari acesta le a spus cu două săptămâni mai înainte la marea adunare a radicalilor francezi referitoare la socialiștii, cari agită împotriva armatei și a patriei: *Ni complaisance, ni compromission, ni équivoque, ne sont possibles en face d'une propagande coupable!* (Nici complezanță, nici compromis, nici echivocitate (cu două înțelesuri) nu sunt posibile față de o propagandă vinovată!) Partidul naționalist nu e partid politic și politica naționalistă nu e altceva, decât tocmai o astfel de propagandă păcătoasă, precum e în Franța herveisraul.

Față cu ea nu putem face concesie nici din curtoazie, nici din închinare spre compromis, dar nici de dragul echivocității viclene. Unitatea statului maghiar și caracterul lui național nu poate fi obiect nici de discuție, nici de tocmeală cu nime, și mai puțin însă față cu supușii săi. Patriotismul condiționat al lui Vasile Lucaciu e fără valoare ba e chiar principiu deadreptul primejdios, dacă va fi luat în seamă în politică.

Ziua înțelegerii româno-maghiare nu va sosi niciodată pe această bază a patriotismului condiționat, pentru că nu e permis să sosiască. Dar va sosi atunci, când între românii cu gânduri necondiționat patriotice — nu singuratic, ci în totalitatea lor — va fi destul curaj moral să le spună în ochi la d'alde Lucaciu: noi primim ideea statului național maghiar necondiționat, împreună cu toate consecvențele ei. O primim, pentru că suntem convinși, că ea este în cel mai perfect acord cu tradițiunile Ungariei istorice de o mie de ani și cu interesele noastre. Căci dacă n'ar fi astfel, atunci ar fi fost imposibil, ca poporul nostru să se ridice în cei din urmă patruzeci de ani moralicește, culturalicește, economicește, ba chiar și în sentimentul național, pe un nivel atât de înalt, dela care inteligența României, poporul de acolo, a căzut și spre care în fața situației sale barbare, privește ca spre un ideal, pe care vrea să-l ajungă. De-ar păși peste tot *Burdia Szilárdii și Moldován Gergelyii* și s'ar scoate poporul din mâna politicianilor aventurieri. (Of, of, of!)

Dar ar fi o condiție, ca pătura patriotică a inteligenței române să aibe voie și curaj să se opună curentului, care s'a plămădit din patriotismul condiționat al lui Lucaciu, din tradarea josnică a lui Vaida, și din tradarea pe față a lui Ioan Slavici și Aurel Popovici.

Și această condiție este, ca să învie din afirmativul ei mormânt aceea politică naționalistă, pe care Lucaciu a numit-o: politica naționalistă a lui Bánffy. Politica, care este a întregii maghia-

rimi, care poartă o luptă amară și în singurătatea ei de multeori fără speranță în Ținutul de sus și părțile ardelenne împotriva agitațiilor, cari provoacă la ură și îndeamnă mulțimea la tradare de patrie, ale politicianilor naționaliști. Politica, căreia Bánffy nu i-a fost creator, ci numai exponent în scaunul de președinte al guvernului.

Politica, care și acasă, și înaintea străinătății, atestă în mod evident, că în politica maghiară e un punct și o idee, care unește pe toți politicianii unguri, al cărei drum e drept, al cărei scop e clar și ale cărei mijloace sunt neschimbate aceleași. Cari nu sufără nici o discuție, condiție, ori contrazicere.

Nici odată n'a fost majoritate guvernamentală, care ar fi putut inaugura o astfel de politică naționalistă cu șanze de mai mare succes, decât coaliția, căci pe o pătură atât de estinsă, s'ar putea spune pe o pătură, care cuprinde întreagă națiunea (!?) nici o altă stăpânire nu s'a putut răzîmă.

În majoritatea partidelor aliate, iar în partidul independist deja pe timpul luptelor de opoziție s'a confirmat vederea, că nu se poate purta luptă cu succes deodată în două fronturi. Ca să putem obținem succes față cu Viena, trebuie să căutăm punctele de atingere cu naționalitățile. Această convingere a fost motorul împrietenirii noastre cu coaliția croată și cu radicalii sârbi, prietinie sfârșită cu dezastru. Tot aceasta a fost cauza pentru care guvernul coaliționist cu ocazia alegerilor din anul trecut n'a oferit destul sprijin partidelor locale maghiare față cu candidații naționaliști români și slovaci. Poate în credința, că și cu deputații naționaliști, cari ar ajunge în parlament la asemenea învoielii, cum s'a putut cu croații și cu radicalii sârbi.

Evenimentele au arătat, că presupunerea aceasta a fost greșită. Nici cu croații, nici cu partidele naționaliste n'am putut intra în acțiune comună împotriva Vienei. Viena plătește orice preț, căci conspiră cu ei împotriva independenței noastre, a constituției și a statului nostru maghiar național. Cu noi s'ar împăca în schimbul sinuciderii noastre. E clar, că aici nu există tocmeală. Ceeace câștigăm împotriva Vienei, câștigăm și împotriva naționalităților noastre, ceeace câștigăm împotriva naționaliștilor extremi, e lovitură și pentru tendințele Vienei. Drumul nostru e clar.

Agitațiunea naționalităților împotriva legii școlare a lui Apponyi, obstrucția croaților, precum și campania de presă calomniatoare din străinătate, este lanțul instigațiunei, care a născut cazurile dela Pánade, Pecica și Cernova: acestea sunt stâlpii, cari arată drumul direcțiunei noastre și

se auzi din nou, o voce stinsă se ridică de sub zdreanța, care acoperea acel lucru fără formă, un trup omenesc, pe cât se părea:

— Cine e?

Aplecându-mă, zării un cap cărunt, cu o barbă scurtă și rară.

— Sunt eu, moșule — îi răspunsei.

Capul se întoarse spre mine, mă înfiorai: nici odată în viața mea nu mai văzusem o față ajunsă până la o așa slăbiciune. Ochii, cufundați în orbite, abia mai priveau și păreau a nu mai vedea.

— Dar ce este? Ești bolnav? — întrebai pe bătrân.

— Mor... — răspunse el cu o voce abia înțeleasă.

»Insfârșit omu ăsta are să moară, gândeam eu, zăpăcit de răspunsul său și neștiind ce să fac. Să plec și să-l las singur în ciasul agoniei?... Să-l ajut... dar cum?« Rămăsei băț în prag cu pușca în mână, Leda, la picioarele mele, privea și ea pe muribund cu băgare de seamă.

— Aș vrea să văd pe popa. Nu este popă... aici... — murmură el între două suspine.

— Voiu merge eu, dacă vrei — reluai eu, căutând cu grabă prilejul să scap de această convorbire dureroasă.

— E prea târziu... Voiu muri până atunci...

— Te crezi mai rău decât ești, moșule... Popa are să sosească la vreme.

— N'are să sosească... Uite, sunt îmbrăcat de moarte.

Printr-o mișcare din ochi îmi arătă cămașa albă pe care o luase pentru moarte. Îi zisei:

— Ești bolnav de mult?

— Da, de mult... Nu era nimic până azi... Și iată într'un cias din rău sunt mai rău. Toți ai noștri sunt la lucru, nu e decât micuța...

— Ar putea fi trimisă copila, și ar aduce pe cineva.

— N'o să mergă, îi e frică.

Copila stătea sgulită la picioarele bătrânului, îi zisei:

— De ce să îți fie frică, fetiço? Du-te caută pe cineva, pe tatăl-tău, pe mamă-ta!

Ea se înghemua și mai mult, bălbăind:

— Mi-e frică... mi-e frică...

— Trebuie să mă uit prin casele vecine, poate să găsesc pe cineva...

Fără să aștept răspunsul nenorocitului, plecai și dădui ocol cătunului.

Vre-o cincisprezece case, nu mai mult, în fața uneia, o fetiță de nouă ani păziă trei copilași, cel din urmă, de țigă încă, scâncea în leagăn. Orice silință a mea de a convinge pe copila să alerge în câmp să caute pe cineva mi a fost zadarnică. Am ajuns să i propun să leagăn eu pe cel mic; atunci ea începu să plângă. Nici n'am putut află măcar unde erau secerătorii, tot nedumerit, intrai iarăș în colibă lângă muribund.

— Nimeni! — zisei, așezându-mi pușca într'un colț și șezând pe laviță la capul celalalt.

— Nimenea... repetă bătrânul.

Cănele se apropie de copila, care începu să strige, l-am chemat și i-am poruncit să se culce sub laviță. »Ce-i de făcut«, gândiam eu ascultând răsuflarea răgușită a muribundului. Într-o vreme era gata să-mi aprind o țigară, gându-mi

veni la vreme, că nu era nici locul potrivit pentru fumat și nici vremea.

— Să beau! — zise bătrânul cu glas abia înțeles, și dupăce copila îi dădu să bea dintr'o ulcică de lemn:

— Mi-a venit ciasul din urmă... Aș vrea să mă spovedesc... Aș vrea să-mi mărturisesc păcatele.

Își ridică capul spre mine. O căutătură rugătoare îi lumină ochii știinși.

— Spovedește-mă tu... În numele lui Hristos... Ai milă...

— Eu! — zisei, dându-mă înapoi mai mulți pași. — Cum aș putea eu? Eu nu sunt preot.

— Tu poți... Ori cine poate când trebuie... Fără tine, mor fără pocăință... Ah, Doamne, Doamne!

Bictul om mă rugă mereu.

— Ascultă mi păcatele... Spovedește-mă...

Ce puteam face? Am consimțit.

— Dă afară cănele — zise el.

Luai pușca de pe umăr, trecui cureaua pe sub sgarda cătelei și o atârnai de țâțana ușii.

— Ridică-mă puțin — îmi zise pe când veneam spre el; și ori câtă teamă aș fi avut să ating trupul acela osos și prăpădit, îl ridicai totuș, îl răzîmai cu spatele de zid, așezându-l în colț cu băgare de seamă.

— Este o luminare înaintea icoanei. Ia-o... dă-mi-o...

Găsii pe mesicioară o luminare de ceară galbenă; o aprinsei, o pusei în mâna stângă a bătrânului, închizându-i unul după altul degetele uscate. Cu mâna dreaptă, căută să-și facă sem-

cară ne fac atenți, că încercarea de până acuma s'o schimbăm cu politica, pe care Vasile Luca-ciu a numit-o politica de naționalități a lui Bánffy, dar care nu e numai a lui Bánffy ci a întregii maghiarimi, și mai ales a aceleia, care lupă pe vieată și pe moarte cu primejdia naționalistă în Ținutul de sus și în părțile ardelen. Cu politica, care este și a lui *Budapesti Hirlap*. Pentru că numai singură politica aceasta este acomodată, ca să amușască pe instigatorii naționaliști actuali și să facă posibilă liberarea inteligenței patriotice a naționalităților de tero-rismul (!?), care de prezent o face imposibilă să și ridice glasul și astfel să poată intra în acțiune politică nelegată de condițiuni, în sânul partido-lor maghiare, nu afară de ele.

Să nu trebuiască ca exemplul strălucitor față de iubirea de patrie și munca alcătuitoare a acesteia și a curajului moral să fie tărâșă a caracterului, puterea decisă a convingerii, ca să și împlinească deschis și curajos datorințele față de patrie, națiune și popor, ca și Constantin Burdia și unii, doi soți nobili ai lui din această țeară.

Alegerile în comitat.

Din cercul electoral Iosășel. Din multele fărâdelegi ce s'au săvâșit cu ocaziunea alegerilor municipale în ziua de 24 Octombrie a. c. ar fi un păcat neiertat ca să nu înregistrăm măcar o parte din cele comise și în cercul nostru Iosășel.

Eram prea mândri de izbânde de mai nainte cu alegerile de deputați dietali, ni se îngâmădeau laudele și cinstea pe cari mereu-mereu se lămurăste că nu toți le-am meritat, ni se făceau ovațiuni: »Voi ați învins! voi ați spart ghița!« Da, zic și eu, am spart ghița ca să ne putem îneca mai iute în povoiul elementelor străine ce ne copleșesc.

Cui să atribuim căderea neașteptată a listei noastre naționale? Îndeosebi aci ia noi unde ne simțiam așa de tari, nici nu visam la ceace, durere, s'a întâmplat, ori de vr'un pact cu compatrioții nici pomană; dar *pe sub mână*? Da, da! păcatul! și vezi păcatul s'a răzbunat asupra noastră.

Să mai răsfoim odată articolul de fond: »Constatări dureroase« din prețuita noastră foaie »Tribuna« nr. 227 a. c. și dacă ne mai bate pulsul cu adevărat sângele nostru, trebuie să recunoaștem, că cea mai mare parte dintre noi am meritat pe deplin cuvintele aspre.

Mărturisesc sincer și conștiințios că în viața mea n'am rămas mai desamăgit, și sufletul nu

mi-a fost niciodată mai plin de mâhnire, amărăciune și durere cași după rezultatul acestei alegeri. Un dureros motiv am constatat și nu-l voi uita, mai vătos căci eu îl presimțiam ba chiar îl prevestisem.

Eram adevărat la introducerea părintelui protopop T. I. Magier în Buteni și în o vorbire a mea de adio la adresa iubitelui îmi luasem libertatea a spune adevărul despre situația tristă ce ne așteaptă în vârtejul luptelor noastre electorale în cercul nostru Iosășel, căci golul din Saturău îl vom simți și doară nici când nu se va umple; la aceasta însă mi-s'a dat un tuș cât mai violent din partea unui coleg din Buteni, că adevărat noi și fără companionul de luptă de până aci dispunem de forțe intelectuale și morale destule.

Iată, cu regret trebuie să-l informez și faptice să-l conving pe acel domn coleg și chiar întreg publicul românesc că aserțiunile mele au fost destul de întemeiate, și dezastrul din 24 Oct. în cercul nostru mai mare parte turmei rămase fără iubitul lor păstor din Zeldiș și Saturău se poate atribui.

Bine și de model am fost noi aranjați, dar dușmanul a știut trage salve tocmai la aripa corpului fără comandant. Doi preoți și doi plugari fruntași am pus noi în combinație împreună cu dl protopop Magier, dar ce face ambiția!? Ambiția țărănească din Zeldiș și Saturău, cari infectați de elementul străin, îmbătați cu apă rece: de ce să fie membri la varmegie Faur Mihai din Iosășel și Feier Teodor din Zeldiș? când mai sunt acolo în Zeldiș și Saturău oameni și mai cu trecere, va să zică mai cu ambiție, cum e Coste Iovu cel bogat și Băbușia Constantin cel lăudat; măcar dacă o știam noi aceasta mai nainte să i luăm pe dânșii în combinație, să omitem pe Faur Mihai care e unicul în felul său, de model în cauzele noastre bisericesti și naționale, dar aceasta politică care a fost și sfredelul satanei numai la scrutinare s'a dat de gol.

Opera distrugătoare a fost a adjunctului notarial Herman Gyula din Gurahonț, care pe toți alegătorii din acel notariat (escepțiune câțiva mai deștepți) i-a tras pe sfoară, ba a tras pe sfoară și pe iubitul său prieten Bosnyak, căci nu l-a luat pe dânșul în ședulele sale, ci pe principalul său cu cei doi țerani incapăținați, firește intenționat, ca cu această întortocatură să cadă lista noastră.

Preoții o parte și din învățători și mai mică parte cari au luat parte activă la alegere, nu pot afirma că n'au fost la culmea misiunii lor, iar eu într-o neputință mea nu mă voi lăuda.

Dimineața la constituire, președintele nu ne-a admis bărbați de încredere dintre ai noștri ci numai ciohoale și jidani, până ce am ajuns la

ceartă; — aci au început a cunoaște mulți pe adevărații luptători, între cari și pe Faur Mihai, — după multe sforțări și biroul neputând suportă obrăznicia, a scos pe un bărbat de încredere dintr'ai lor dându-mi mie onorul. Ce am putut drege mai departe? La urnă, în sala de votare ajungeau oameni prin o altă sală goală care era purgatorul, abia mi-a fost cu puțință să delătur pe un traficant de ședule și numai decât a fost iarăși înlocuit cu altul iar mie îmi închideau ușa înaintea nasului, apoi la interelările mele președintele îmi răspundea brusc, că în senzul legii nu e răspunzător numai de acele abuzuri ce s'ar face în sala de votare, iar în cealaltă sală anume orânduită pentru corupție ne fericeau granadirii cei impenași cari ținea ordine de minune.

Constataz și pot afirma cu toată pozitivitatea că dacă notariatul Gurahonț se purtă numai așa de corect cași cești dincoace de Criș, — dintre cari încă vr'o câțiva au șters din ședule pe unul din candidații noștri înlocuindu-l cu notarul lor Arkosy Aurél, — ar fi reușit ceialalți trei ai noștri, dar să zic măcar doi, considerând că pe nerestornabilul lor dn notar Borsos, aproape toți l-au susceput în ședulele lor, iar dintre țerani n'au pus pe cei aduși de noi în combinație ci după gust și ambiție ca să poată cădea ai noștri toți, precum s'a și întâmplat.

Nu voi amări sufletul cetitorilor cu celelalte mascărării, ce a obicinuit dreapta administrație a practică cu noi, decât mai repet odată aserțiunea mea dela Buteni, că de cumva nu se va îndeplini locul fostului companion de luptă, al părintelui protopop T. I. Magier, cu un vrednic urmaș al său după așteptările noastre, — înzadar ne-am frământat, căci iată cum am experiat că și cu oamenii însuflețiți de cauză, — dar fără dicioșină — iată unde ajungem, că s'a intrupat întruși ambiția.

Bună lecțiune ne-a dat deci articolul sus indicat al »Tribunei« căci vezi Doamne și dintre apostolii cauzelor sfinte curași sunt, dar nu toți.

I. Sărac, preot
alegător din dreapta Crișului.

Din România.

M. S. Regina a binevoit a trimite dlui primar al capitalei următoarea telegramă de mulțumire pentru donațiunea pe care primăria a făcut-o instituțiunei de orbi »Vatra Luminoasă« constând din instalația comunei pentru fabricat perii:

D-lui primar V. Brătianu, București.

Din suflet și din inimă vă mulțumesc de bunăvoința, cu care îmi veniți în ajutor. D. Monske

nul crucii, dar fără să reușească a o duce la frunte. Luai mâna aceasta și o condusei.

— Zi rugăciunea — murmură el.

Neștiind rugăciunea obișnuită în împrejurarea aceasta, mă mulțumii să zic tatăl nostru. Bătrânul mă urmă cuvânt cu cuvânt. După ce am isprăvit, el tăcu puțin, apoi, suflând cu greutate:

— M'am mâniat — începui eu, și după aceea iarăși tăcere. — Mi-am bătut nevasta, am bătut o mult...

Iară tăcere. Iși ridică ochii spre mine:

— Intreabă-mă tu, cum întreabă, popii... Singur nu pot să spun. Lucrurile mi-se amestecă în cap.

Mă gândii puțin și aducându-mi aminte despre cele zece porunci:

— Crezi în Dumnezeu? — îl întrebai.

— Cred — răspunse cu un ton de evlavie, și din nou se silii să și facă cruce.

— Nu te-ai lăpădat nici odată de el?

— Nu... nici odată.

— Ai înjurat pe Dumnezeu?

— Cum? — zise omul fără să înțeleagă; și după ce îl întrebai din nou:

— Da, am înjurat... Și se socotește asta?

— Ai lucrat în zilele de sărbătoare?

— Mi-s'a întâmplat... ca să trăiesc, ca să câștig cu ce să beau. Păcătosul de mine, păcătos...

Bătrânul scoase un oftat adânc; eu urmai

— Ai cinstit pe tatăl și pe mama ta?

— Păcătos... nu-mi mai aduc aminte... Poate că nu... Păcătos, păcătos.

— Nu te poți învinui de omor?

— Nu... nu de loc... Dar uneori, mergeam la vână, ca tine — ochii i se îndreptară spre geanta mea așezată pe masă. — Și când întâineam animale... Păcătosul de mine, păcătos.

— Fost ai credincios soției tale?

A trebuit să i mai talmăcesc odată întrebarea asta. Părea că-l uimește, că-l turbură, ca nepotrivită cu o împrejurare așa de sărbătorească.

— Am glumit cu o fată — zise el.

— Ai furat?

— Dacă sunt vinovat de furt? Da, vinovat, sunt vinovat...

— Mărturisit-ai strâmb?

— E un lucru pe care nu l-am spus — răspunse bătrânul. Un omor... eu cunoaștem pe făptuitor... Ermolai Ștefanof, a murit... N'am îndrăznit, de frică să nu fiu omorât, și eu... Sunt vinovat, foarte vinovat, ca și cum aș fi eu ucigașul.

Capul său căzî fără putere pe piept, buzele îi murmurară ceva neînțeles.

— Ai pizmuit?

— Păcătos... răspunse el cu o voce de abia înțeleasă.

— Și despre beție — reluai după o tăcere — ai să-mi spui ceva?

— Sunt greșit cât despre beție — răspunse el, și se mai opri odată până se zică:

— Odată, am furat un pește. Am greșit...

Incepui să zic rugăciunea celor ce trag de moarte, și văzându-l dibuind cu mâna dreaptă, prinsei această mână și-l mai ajutai odată să și facă cruce. La mișcarea aceasta făclia se clătina în mâna stângă și era gata să cadă; vrui să i o iau, dar degetele sale, strângându-se și ținându o mă încunoștințară că nu își pierduse încă toată cunoștința.

Deodată Leda mârâi, apoi latră cu mânie. O femeie, rămasă în prag, nu îndrăznia să intre în casă.

— Locuiești aicea? — o întrebai, după ce am strigat cățelei, și după ce-mi răspunse:

— Atunci intră cât mai repede... Bătrânul moare.

Copila, văzându-o, ieși din colțul, unde fusese înghemuită și aleargă la ea; cuprinse cu brațele genunchii țărâncii și și ascunse fața în cutele rochiei. Femeia, la vederea bătrânului așezat în unghiu, cu făclia aprinsă în mână, se opri, tremurând din tot trupul.

TEMESVÁR, Józsefváros Hunyadi u. 18. ————— TEMESVÁR, Józsefváros Hunyadi u. 18.

GUTTMAN IZIDOR

prăvălie de haine pentru domni, copii și confecțiuni pentru dame, bluse etc.

recomandă on. public cel mai ieftin izvor de târguit, servicii prompt și servicii conștiincios.

Comandele după măsură se săvârșesc repede și după cea din urmă modă.

mi-a spus de moțiunea de mașini și de comande cu care ne-ai îmbelșugat.

După marea mea durere este și o rază luminoasă.

Elisabeta.

Banca Națională a hotărât să schimbe actualul tip de bilete de bancă.

În acest scop s'a comandat în străinătate o mașină de tipărit »Marinoni«, cel mai perfecționat sistem, care va putea tipări în patru culori deodată.

Nouile bilete de bancă vor fi mult mai frumoase ca vechile hârtii de 20, 100 și 1000 lei. Așadar, de acum încolo, nu se va mai putea spune că ceice se ocupă cu... colecționarea biletelor de bancă fac o meserie cu desăvârșire prozaică. Dimpotrivă, nouile bilete vor fi foarte artistice, așa încât ele vor contribui și la dezvoltarea simțului... estetic al publicului.

DI I. Kalinderu. În zilele de 8—11 Oct. a. c. a inspectat domeniul Coroanei Dobrovăț (Vaslui). Cu această ocazie a vizitat și bisericile și școlile, luând măsuri pentru repararea școalei și bisericii din Slobozia și împrejurimile lor. În cătunul Ruși a hotărât să se repare școala, atenanssele de lângă primărie, cum și localul acesteia. În Moldoveni se va face o clopotniță la biserică, iar în Dumășca se va construi un grajd pentru gospodăria învâțătorului. Toate acestea pe cheltuiala administrației Domeniilor Coroanei.

A vizitat asemenea mănăstirea, orfelinatul de fete al corpului didactic, cum și banca populară »Principele Nicolae« iar în seara de 11 a asistat la o întrunire în sala teatrului sătesc, unde s'au făcut diferite proiecțiuni cu lampa societății.

DI Kalinderu se va interesa de înființarea unui magazin de consum în localitate, în care scop va trimite pe unul din membri băncii la Bicaz să studieze pe cel înființat acolo.

Prigoniri în Bihor.

In 28 Octomvrie au fost citați la judecătoria Nicolau Coroiu, Ioan Strungariu, Parteniu Coroiu, neguțator și Tanasă Danc în frunte cu Non Maxim, neguțator, care de mult luptă pentru națiune. Au fost învinuiți, că la alegerea lui dr. Vasilie Lucaciu au pus steag românesc pe casă, ceea ce nu-i adevărat, căci ei n'au pus numai marame (cârpe), steaguri nu erau deloc.

Au fost pedepsiți cu câte 15 coroane.

— Nu a... Trăește încă? — îmi zise ea:

Bătrânul ridică sprincenele; ochii săi șterși se pironiră asupra noastră; în aceeași vreme, făclia îi căzu din mână. O prinsei repede și o așezai, tot arzând, înaintea chipului.

— Ajută mi să-l pui mai bine — zisei către femeie, și îi lungirăm pe laț. Capul îi se clătina în toate părțile; brațele, ajungând de pământ cădeau drept în jos.

— Mulțumesc — ne zise și și închise iarăși ochii.

leși din colibă și mă așezai sub intrarea acoperită, în fața curții. Un vrăbțoi, sărea sglobiu pe o grămadă de gunoi și se uita cu un ochiu la mine și cu celalalt la Leda. Deodată, un strigăt surd și sfâșietor răsuna în colibă; alergai iute și văzui pe țărancă, în genunchi în fața lații, suspinând și bocindu-se.

— Tatienka, dragă, tu vrei să ne părăsești!... Bătrânul era mereu nemișcat, cu ochii închiși; un tremur ușor alerga pe degetele sale.

— Taci — zisei către femeie; lasă-l să moară în pace. Spune-mi mai bine unde sunt ai voștri! voi merge să-i vestesc...

Ea se sculă ascultătoare și oprindu-și suspinele, îmi spuse unde lucra bărbatul său.

— Rămâi cu Dumnezeu, moșule — zisei bătrânului.

El nu-și deschise ochii, dar tremurul degetelor sale se întetă. Plecai, căutai stufișul după care, după spusele țărancii, lucrau oamenii casei. Soare de amiază îneca câmpul; aerul încălzit juca în unde mișcătoare deasupra drumului prafos.

Trad. de: C. Cioflec.

Din străinătate.

Alegerile pentru duma. Conform informațiilor celor mai nouă, până acuma s'au ales 395 deputați. Dintre aceștia 189 sunt din dreapta și monarhiști; 119 octobriști și moderați, 4 reorganizați pașnici, 33 cadeți, 14 naționaliști poloni, 6 mohamedani, 10 socialdemocrați, 24 din stânga și 2 fără partid.

Alegeri mai au să se facă în 47 cercuri.

Deschiderea dumei va avea loc în palatul de iarnă. O va deschide însuș țarul printr'un mesaj de tron.

Procesul de homo-sexualitate al cancelarului Bülow. Berlin. Judecarea procesului intentat de către prințul Bülow zăristului Brand, care a încercat să l acuze de homo-sexualitate, a fost hotărât pe ziua de Mercuri 6 Noemvrie.

Brand redactează un ziar anarhist, în care a scris articole asupra homo-sexualității atacând în mod violent pe acei, cari au vrut să obije ștergerea articolului 175 din codul penal.

Între altele Brand a atacat pe cancelarul Bülow acuzându-l că s'a dat la acte perverse pe insula Nordeney cu un oare care anume Schäfer. La desbaterile acestui proces vor fi invitate aceleași persoane cari au figurat și la procesul Moltke Harden.

Între alți vor apărea ca martori Harden și d-rul Hirschfeld.

Revoltă sângeroasă pe un vas rus. Vladivostoc. Agenția Westnik spune că echipajul distrugătorului de torpile »Skory«, aștit de agitatori, printre cari se afla și o evreică, s'a revoltat ieri și a arborat drapelul roșu.

Vasul »Skory« a părăsit rada portului și a deschis focul asupra orașului.

În urma atacului canonic »Manșuria« și a distrugătoarelor de torpile »Grosowoy«, »Smely« și »Serditi« și în urma intervenției regimentului 12 tiraliori, vasul »Skory« a fost silit să se oprească și oamenii de pe bord să se coboare pe uscat. Agitatorii de pe »Skory« au fost uciși alții au fost arestați. Orașul este liniștit. S'a proclamat starea de asediu în fortăreață.

Luptă între o bandă teroristă și o patrulă. Varșovia. În strada Krolimaina o patrulă a întâlnit o bandă teroristă. S'a dat o luptă în cursul căreia au fost doi uciși printre soldați. Un terorist și alți trecători au fugit în casele vecine, soldații au deschis focul contra acestor clădiri răbind 32 locuitori.

S'au arestat vre-o 14 teroriști, pe lângă alte persoane.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 4 Noemvrie. n. 1907.

— **Declarațiune.** Azi nainte de ameazi s'a prezentat la P. S. Sa Episcopul I. I. Papp al Aradului o delegațiune de fruntași din Lipova, compusă din d-nii dr. A. Halic, dr. A. Marta, dr. Misici, Antonovici, Marienescu, Tuducescu, Ioșca și Popovici. În numele credincioșilor foarte agitați din Lipova, delegația, prin vorbitorul ei dr. Halic a rugat pe P. S. Sa Episcopul, ca pentru satisfacerea moralei publice, conform canoanelor și pentru liniștirea sufletelor credincioșilor, să binevoiască a reveni asupra concediului acordat protopopului V. Hamsea, în contra căruia procuratura a ridicat acuză de omucidere (prin imprudență) și care a sedus bunăcredința consistorului simulând că e bolnav, pe când adevărul e că agențele bisericesti și acum el le îndeplinește,

iar locuitorul său numai le signează, după cum și la bancă își vede de afacerile directoriale.

Delegația a arătat agitația adâncă a popoului, care nu înțelege cum după cele înfămplate, protopopul să nu fie nici măcar suspendat și a rugat pe înaltul prelat ca pentru potolirea spiritelor, să suspendeze îndată pe dl Hamsea, locuitor să-i pună un protopop, iar nu pe ajutorul său dela bancă și să introducă îndată cercetare și bisericii adânc zguduite să-i redea vaza.

P. S. Sa Episcopul a primit cu părintească iubire pe distinșii credincioși, a făgăduit să cerceteze actul ce i-au înaintat și să facă tot ce pretinde interesul superior bisericesc.

— **Înțelegerea maghiaro-română.** Mai zilele trecute dl Babeș, avocat în Budapesta, a publicat în »Telegraful Român« relațiuni despre inițiativa ce a luat d-sa pentru o înțelegere între maghiari și români, înțelegere care între maghiari ar fi să se inițieze din partea contelui Batthyányi. Încercării acestea de a măsura marea cu degetul mai mulți confrăți i au dat o importanță deosebită, discutând chesia în mai multe articole de arândul. Noi amintim d-lui avocat Babeș un singur lucru: Nainte cu 16 ani tatăl d-sale, decedatul Vincențiu Babeș, lansase prin »Luminătorul« ideea aceasta, fără să ajungă la alt rezu tat, decât că românii l-au acuzat grav. Dl Emil Babeș într'o scrisoare recentă din »Telegraful«, se plânge deja de acelaș lucru.

Cu drept cuvânt: a vorbi de înțelegere acum, când sunt încă în proaspătă amintire lumeni întregi mișelile dela Pánade, Pecica, Cristian și Cernova, este a nu țî da seamă de situație. Cetească dl Babeș articolul din »B. Hirlap« și spună dacă se poate face înțelegere cu astfel de strechiați?!

— **Doliul slovacilor.** »Slovensky Tyzdenic«, a apărut în doliu, dând pe pagina întâia numele victimelor dela Cernova. Pe a doua pagină dr. Milan Hodja scrie un articol duios, în care se face apel pentruca nația să vină în ajutorul orfanilor și văduvelor dela Cernova.

Se face apoi propagandă ca în semn de doliu, slovacii să nu țîna un an întreg nici o petrecere.

Procuratura a confiscat numerii din urmă ai ziarelor »Slovensky Robotnicke Noviny« din Szakolca, pentrucă au scris, agitând, despre mișelia dela Cernova.

— **Criza ministerială austriacă.** Ziarul »Naroda« are informație din Viena, că Prasek, șeful agrarilor cehi va fi numit ministru de agricultură. Se crede mai departe, că portofoliul de comerț îl va lua contele Auersperg, iar Pacak va rămânea și pe mai departe ministru boem.

— **Papa dela Roma** este bolnav. A răcit plimbându-se în timp rău în grădina Vaticanului. Doctorii sperează, că sfântul părinte, care zace în pat, se va vindeca în scurtă vreme.

— **Stâlpii guvernului.** Unul dintre deputații cu trecere pe care se razimă guvernul, este și Melcer Gyula, în contra căruia 31 alegători ai săi au dat la tribunalul din Miskolcz pără că i-a înșelat, escrocat și înșelat. Daravera s'a petrecut cu prilejul cumpărării (pentru 800.000 cor.) a domeniului Erdödy dela Gyulaháza. Cinstitul deputat și cămăraș cesaro și regesc a păgubit cu 200 mii coroane, falsificând contractul și părănd pe țărani cărora a vândut pământul.

Oameni de aceștia fac legi în Ungaria.

— **Caz de moarte.** Ni-se anunță moartea iubitei și neuitatei Sabina Stanca, înfămplată — după un morb greu și scurt — la 30 Otomvrie st. n. seara la 8 ore, în vârstă de 18 ani. În mormântarea scumpei adormite s'a făcut, după

ritul bisericei române gr. cat. — Vineri, 1 Nov. n. la orele 3 d. a. în Groși Tötös. În veci poimenirea ei! Pe defuncta o deplâng: Teodor Stanca sen., preot gr. cat. ca tată. Ileanne Christian măr. Stanca, mamă și Teodor Stanca jun., gimnazist, frate, precum și număroase rudeni.

Trimitem celor rămași în durere sincerile noastre condolențe.

— **Sfințire de biserică.** Comitetul parohial gr.-or. din Buduș (Kisbudak), invită la »sfințirea bisericei nou edificată« care se va îndeplini Duminică în 10 Noem. sf. n. 1907 prin Cuvioșia Sa dl dr. Miron E. Cristea, asesor consistorial, ca delegat Mitropolitan.

— **O colecție de mărci în valoare de 1,000,000 de fr.** — La aiata s'a prețuit de către experți, valoarea colecției de mărci aflată în posesia lui George H. Werthingkon, din Cleveland, și care e considerată ca cea mai frumoasă din Statele-Unite.

Colecția cuprinde o mulțime de rarități printre cari se găsește și marca de doi cenți a misionarilor din Havai, pe o bandă originală, din cari mărci nu sunt cunoscute până acum decât două exemplare, a căror valoare e de 20.000 de fr.

La aceeaș valoare a fost prețuită o marcă postală Baltimore de 10 cenți, pe plic original.

— **Contra ceței.** Autoritățile din Londra se ocupă acum cu un proiect foarte interesant: Să nu mai fie ceață în Londra.

Pentru a scăpa capitala Angliei de această mare pacoste, e vorba să se stabilească unele »proiectoare« cari, după cum se spune, ar avea puterea să împrăștie nouri apăsători de ceață și a-i ridică în regiunile înalte, unde curenții vânturilor îi pot prinde și alungă mai departe.

»Proiectorul« acesta nu este altceva decât un fel de tun — »cu aer« — cu care se trage în văzduh, tun inventat de Demetrio Magiora și cu care se zice că s'ar putea risipi în 20 de minute ceața care împresură capitala Angliei.

Un astfel de »proiector« are o lungime de 20 de metri, iar efectele descărcăturilor lui se întind pe o distanță de șase mii engleze.

— **Anunțuri funebre comice.** Din Königstein (Saxonia) se anunță următoarea nostimadă:

La o tipografie din acel oraș se comandase o placardă funerară cu inscripția: »Dormi în pace! La revedere!«

Peste câte-va ore, tipograful primește dela mușteriu următoarea telegramă urgentă: »După la revedere adaugă în ceriu, dacă mai e loc.«

Tipograful imprimă numai decât pe placardă: »Dormi în pace! La revedere în ceriu, dacă mai e loc!«

Aceasta reamintește o întâmplare tragi-comică. Se comandase ca să se tipărească pe amândouă laturile (unei panglici): »Dormi în pace!«

Și când colo, apare tipărit pe panglică: »Dormi în pace pe amândouă laturile.«

— **D-na Elena Teodorini,** a înființat la Paris o academie de muzică și artă dramatică cu numele »Carmen Sylva«.

În această înaltă școală tinerile românce vor lua lecțiuni de cânt și operă, cele sărace în mod gratuit iar celelalte cu un preț modest; doamna Teodorini dorește să fie în acelaș timp de ajutor tinerelor talentate cari vor a se devota studiului serios al muzicii în capitala Franței.

— **Săpun de viorea de Parma.** Sub această numire de câțiva ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de vioarele? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare se nu întrebuințeze acest săpun, numai ca să-i tindă mâna de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil., 3 bucăți 2 coroane 20 fil. Pregătește Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă, Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugoj în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

— **Kerekes Pál,** împletitorie de ciorapi cu mașina, Arad, Kossuth u. 66.

— **Nu mai e păr cărunt** — »Regulatorul de păr« al lui Fr. Radda dă părului cărunt de pe cap și barbă culoarea naturală: blondă, brunetă, brunetă închis sau neagră. Este un praeparat foarte sigur și nestricăcios, care nu vopsește nici pielea, nici albiturile.

Folosirea acestui neasemănat preparat e nu se poate mai simplă: cu pieptenul muiat în fluidul acesta nestricăcios se va atinge zilnic ca și cu un oleu perii pe cap și aceasta se va continua până când părul va căștiga culoarea naturală. Acest »Regulator de păr« este a nu se confunda cu alta preparate pentru păr de felul acesta. E de 25 de ani în circulație. Nenumărate recunoștințe, dovedesc succesul splendid obținut. *Prețul:* 1 sticlă: 2 cor. O sticlă de probă: 1 cor. Se vinde la: *Friedrich Radda,* apothecar în *Páncsova.* Magazin la: Iozef v. Török, în Budapesta. Király-utca.

Economie.

— **Urcarea scontului.** Se scrie din Berlin cu data de 16 Octomvrie sf. v., că președintele băncii imperiale, dr. Koch, a relevat, în ședința comisiunii centrale a băncii naționale, că situațiunea ei nu corespunde așteptărilor și că e și mai slabă decât a fost anul trecut.

Stocul metalic și aur, de 818 milioane, s'a diminuat săptămâna trecută în mod neobicit; cu toate acestea tot este mai mare cu 33 milioane decât cele din anul trecut.

»N. Fr. Presse« dela 16/29 Octomvrie zice că, stocul de aur eră de 808 milioane și că întrece cu 34 milioane pe cel din anul trecut.

Față cu acest stoc stau o rezervă de note de 94 milioane. Circulația impusă impozitului e cu 13 milioane mai mare. Garanția metalică a notelor, cu 1.1% mai mică decât ca în 1906.

O agravare a situațiunei se așteaptă încă la finitul lunii.

La 15/28 Octomvrie, scontul privat a fost urcat pe piață cu $\frac{1}{4}\%$ la $5\frac{1}{2}\%$ precum și cursul polițelor străine pe diferitele piețe străine.

Cursurile acestea în legătură cu situațiunea financiară din străinătate nu numai că expun aurul la pericolul scurgerii lui în străinătate, dar de fapt l-a și făcut să apuce drumul în afară.

Pentru a pune stavilă acestei scurgeri trebuie să se urce scontul cu un procent întreg.

Comisiunea centrală a aprobat măsura aceasta în unanimitate.

Scontul e deci acum 6 jum. procente, iar lombardul are 7 jum. procente.

Piața n'a fost alarmată în mod deosebit de aceste urcări procentuale.

— Aurul cel mai mult din Germania s'a dus în Olanda.

Scontul de 5 jum. a durat dela 23 Aprilie a. c. Anul trecut, până în Octombrie 10, a fost de 5 procente.

Cererile de aur din America la Londra s'ar fi urcat până la 30 milioane de dolari. Din cauza aceasta e sigur că și Banca Angliei va urca scontul.

— Știri particulare spun că Roosevelt va anunța în mesagiul său reforma băncilor și

eliminarea jocurilor de bursă din consiliile de supraveghere.

Criza financiară încă n'a ajuns la apogeul său!

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 4 Nov. 1907.

INCHEEREA la 1 ORĂ:

Grâu pe Apr. 1908 (100 klg.)	25.14—25.16
Secară pe Apr.	23.54—23.56
Ovăs pe Apr.	17.04—17.06
Cucuruz pe Mai 1908	14.32—14.34

INCHEEREA la 4 ORE:

Grâu pe Apr.	25.18—25.20
Secară pe Apr.	23.58—23.60
Ovăs pe Apr.	17.06—17.10
Cucuruz pe Maiu 1908	14.34—14.36

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu	
De Tisa — — — —	22 K. 85—24 K. 50 fil.
Din comitatul Albei — — — —	23 » 35—24 » 30 »
De Pesta — — — —	23 » 15—24 » 30 »
Bănățenesc — — — —	23 » 20—24 » — »
De Bacica — — — —	23 » 35—24 » 15 »
Săcară — — — —	22 » 05—22 » 30 »
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15 » 80—16 » — »
» de cvalitatea II — — — —	15 » 60—15 » 80 »
Ovăs » » I — — — —	16 » 40—16 » 20 »
» » » II — — — —	» — — — — » — »
Cucuruz vechiu — — — —	» — — — — » — »
» nou — — — —	14 » 35—14 » 50 »

Tusea măgărească

această groază cunoscută a copiilor Emulsiunea SCOTT o vindecă cu rezultat în toate cazurile. Emulsiunea SCOTT e cel mai bun leac pentru vindecarea copiilor debili, bolnăvicioși, cărora le redă curând

fața rumenă și plină.

Efectul repede și întăritor își găsește explicarea în aceea, că e compus din substanțele cele mai cu efect, care prin procedura lui SCOTT devine o Emulsiune gustoasă și ușor de mistuit.

Emulsiunea SCOTT are un efect tot așa de bun asupra oamenilor mari și a bătrânilor ca și asupra copiilor.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil.

Se capătă în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunei vă rog să observați marca care reprezintă un pescar.

BIBLIOGRAFIE.

CĂLĂUZ

prin

Constantinopole și împrejurime

de

Teodor Filipescu.

Prețul 80 fil., plus 10 fil. porto.

Se poate comanda dela autorul Teodor Filipescu, Serajevo (Bosnia).

Poșta Administrației.

Marin Tempea. N. Torák. Am primit 12 cor. abonament până la 15 Decemvrie 1907. Mai aveți 1 cor. de solvit pe 1907.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor-provizor George Nichiu.

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás — maeștru de monumente și pietre de cimitir. —

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.
Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.
Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatak.

Haltenberger Béla,

văpsitorie de haine, curăţitorie chimică și fabrică de spălat în aburi.

◆◆◆ **KASSA.** ◆◆◆

Se curăță sau se văpsește cât se poate de frumos, haine de iarnă, blănării, haine de dame, bluse, toalete de bal.

Jachete de piele descolorate, se văpsec într'o culoare închisă trainică.

Gulerele și manșetele, se curăță și se fac albe ca zăpada, fără chlor.

In casuri de doliu, se văpsec imediat hainele în negru.

Firma pune mare preț pe expediarea cât se poate de repede și punctual **pe postă și în provincie.**

Odăjdii bisericesti, brodăriile se curăță frumos și multă îngrijire.

Recomandat de ministerul de culte și instrucție!
— Multe recunoștințe! —

ZWÖRNER B.

PREPARATORUL DE ÎMPĂIAT ANIMALE

KOLOZSVAR, Rozsa-u. 7. sz.

Animalele să se trimită cât se poate de proaspete și nebelite. Trebuie indicat în ce formă să se întâmple prepararea; mamiferelor mai mari să li-se scoată intestinele. — Pentru împachetare socotesc numai chel-
— — tuiele mele. — —

Preparație îngrijită, artistică, în formă
— naturală, lucru trainic, prețuri —
— — moderate! — —

* * *

Rugăm a observa firma!

Cumpăr

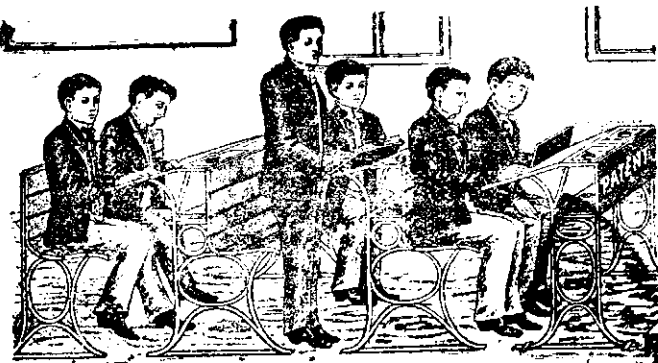
cu prețul cel mai ridicat și vând dela domni haine bărbăteșii folosite, blăni de călătorie, mobile folosite, casse „Wertheim“, dulap de gheață, unelte de călărit, hamuri, puști și fere vechi, precum și metaluri ori cât de mari și mici.

Tot aci se poate găsi dela licitație luate, 500 bucăți de stofă fină pentru haine cu 5 și 6 fiorini pentru un costum.

Localul prăvăliei mele din Maiu este strada Asztalos Sándor (casa Grabner). Prăvălia de mobile se află pe Arpád-tér nr. 5 în colț (în casa bisericii izraelite)

După dorință merg și acasă și în provincie chemat prin'o carte poștala.

Cu toată stima **IULIU HERZFELD.**

a școalelor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune materiale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se livrează numai de către firma

Bernhardt Rezső utóda

Brassó, str. Fekete nr. 33.

—Tot acolo e cancelariași fabrica montată cu cele mai noi mașinării. —

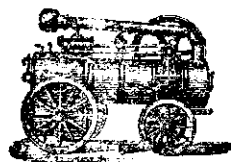
Szatmáry Mihály

MEȘTER DE CAZANE

Szeged, strada Pille nr. 25.

Intreprindere atât în loc cât și în provincie tot felul de reparări de cazane, mașini și locomobile la moare de aburi și fabricii de șpirit. Aceste le efeptuește cu prețuri favorabile și pe lângă garanție.

La chemare prin scris, vin în persoană ori și unde.

George Bendorfean

pictor de biserică și auritor

Sibiu, Hermansplatz 3 (lângă cazarma cea mare).

Primește pictarea a tot felul de frescuri ornamentare în ori ce stil, pictarea icoanelor dela altar, tot felul de marmorare. — —

Mai departe primește renovarea altarelor vechi, a amvonelor și cristelnițelor, și aurirea lor.

La dorință se trimite o listă de prețuri; și pentru stabilirea lucrului se angajază cu plăcere să meargă ori unde pe cheltuiala proprie.

— **Garantează pentru trănicia lucrului.** —

ANUNȚURI

primește administrația »Tribuna« pe lângă prețurile cele mai moderate

Prima societate de credit funciar român din București. 2

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 20 Novembrie stil vechi a. c., ora 3 p. m., urmează a se ține licitație prin oferte închise și fără drept de supralicitare la sediul acestei Societăți, strada Colței Nr. 27, București, pentru vânzarea de veci a moșiei „Piscul Rusului“ din comuna Dăgața județul Roman.

Intinderea totală a acestei moșii este aproximativ de 174 făci, din care 76 făci pădure, restul arătură, fânețe și imaș.

Licitația va începe dela suma de lei 66.000.

Garanția cerută la licitație este de 5000 lei în scrisuri funciare rurale.

Condițiunile speciale pentru vânzarea acestei moșii se pot vedea la Sediul Societății în orice zi de lucru, între orele 11 a. m. până la 6 p. m. Ele fac parte integrantă din contract.

Ofertele trebuiesc făcute pe formularele date de Societate, la care se găsesc alăturate condițiunile speciale de vânzare.

Vânzarea rămâne definitivă numai după aprobarea Consiliului de Administrație.

Diracțiunea.

1003/1907 végrhító szám.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1907. évi 658. sz. végzése következtében dr. Marta Sándor lippai ügyvéd által képviselt »Mureșanul-takarék-pénztár javára, dr. Nichita Aurel és társai ellen 300 K. s jár. erejéig 1907. évi március hó 2-án fogantott kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1000 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 1 drb pisztráng szürke kanca-ló, és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a M.-Radnai kir. járásbíróóság 1907. évi V-40/2 számú végzése folytán 300 K. tőkekövetelés, ennek 1906 évi november hó 1 napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 99 K. 35 f-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Nontia György kuvini leendő megtartására

1907. évi november hó 12. napjának délelőtti 10 órája

határidőül kitűzték, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX tc. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt M.-Radnán 1907 október hó 26. napján.

Smikál János.
kir. bir. végrehajtó.

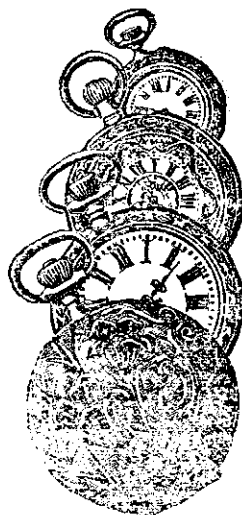
Kovács L. Nandor

atelier de ciasornice, juvaerice și reparaturi mecanice.

SZEGED, Laudon-utca 3.

Efecuește tot felul de lucrări în bransa aceasta, ca: ciasornice de părete cu muzică și ciasornice de buzunar etc. Am în depozit cele mai fine fabricate de Svițera reparază și pregătește cele mai excelente compoziții mecanice și juvaerice, cu prețul redus și pe lângă garanție de 5 ani.

Efeptuesc mai departe aurituri și argintării după cele mai nouă sisteme galvanice și electrice.

Ransburg M.

și Fiul

neguțatori de struguri
și cultivători de vin,

Arad, str. Zrinyi nr. 4a.

Iși recomandă

vinurile cele mai bune

Vin alb

de Măderat și Mocrea.

Vin roșu de Miniș

și alte

Vinuri de dessert,

în butoaie și sticle.

In sezonul fructelor, asemenea ca doftorie
pentru anemici recomandăm

**vinul nostru vechi roșu
de Miniș**

care având conținut de »csersav« sunt de un
efect admirabil.

Cu espediare locală de casă recomandăm
minunatele noastre

vinuri de masă

în sticle de câte 1 litră, fără sticlă 70 fil.

Telefon 323.

Catalog de prețuri trimitem la dorință.

ȘCOALA DE POMI ȘI TRANDAFIRI a lui

Szabó István

UJ-SZEGED, Főfasor nr. 35.

Recomandă cam 140,000 bucăți de 1, 2, 3 și 4 ani, altoi înobilitați de meri, peri, gutui, naspolya, cireși, vișini, caiși și perseci, așa mai departe pruni și ringloți, în ecsemplare frumoasă și drepte, cu rădăcină sănătoasă.

— Pomii se pot comanda în tulpini mici, semi-mici și înalți. —

Prețul: 100 bucăți 40—60 cor. ecsemplare înalte pentru alu 100 bucăți 70—80 cor.

Trandafiri înalți, din pământ liber, diferite soiuri, 80—200 fil. Tufe de trandafiri nobilitați din rădăcină, din pământ liber ecsemplare frumoase, tari de soiurile cele mai bune bucata: 40—50 fil. — Trandafiri cari se urcă „Crimson Rambler“, în lungime 1—2 metri prețul unui ecsemplar 40—60 fil. — Teiu cu frunze mari, ecsemplare tari bucata 2 cor. — Pomii selbatici 500,000 bucăți, cei mai mulți transplantați, Se pot comanda meri, peri, Pronus Mirabolan, Pronus Mahalék, perseci de toamnă și galbeni, 1000 de bucăți 10—30 cor.

Mare asortiment de salerămi rotunzi și piramidați. Thuja Compacta și Piramidalis depozit mare în preț ieftin.

Vă rugăm să cereți catalog de nume și prețuri îl trimitem gratuit.

Fritz Berger

LUGOS

Liferează

parchete de toate soiurile

de
stejar și fag

și tot felul

de articole de lemnărie

precum

și lemne pentru ars

de diferite soiuri.

GEORG DÉCSI

măiestru
de
instru-
mente
muzicale
Sibiu

str. Oenei
Nr. 10.

Magazin de tot felul de instrumente muzicale, depozit bogat de cele mai bune coarde.

Primește și execută prompt tot felul de comenzi din provincie, precum reparază bine și ieftin orice luerare ce aparține acestei ramuri.